

VILLA KARO
VILLA KARON YSTÄVÄT
LES AMIS DE LA VILLA KARO
Annankatu 31-33 E 67
00100 Helsinki

JÄSENLEHTI 1/2012 MEDLEMSBLAD

13. VUOSIKERTA

Taas poistuu taidetta Afrikasta

AFRIKKALAISEN TAITEEN siirtyminen toisille manteeille jatkuu entiseen tapaan. Tällä kertaa kyseessä on merkittävä menetys koko Länsi-Afrikan kannalta. Togon kiinnostavin museo, **René ja Enam Davidin** omistama *Musée International du Golfe de Guinée* sulki ovensa tammikuun lopulla, ja nyt koko museo on kuulemma jo myyty ulkomaiselle omistajalle. Varmistamattomien tietojen mukaan ostaja on kiinalainen. Saman pariskunnan omistama galleria Ramco-supermarketin vieressä on sekin lopettanut toimintansa. **Annu Ahlström** kertoo tässä lehdessä käynnistään museossa. Lukekaa juttu niin ymmärrätte millaisesta menetyksestä on kyse.

Mami Wata ja jumalan puupalikat – ”virkistävää vaihtelua kaikkien öljymaalausten jälkeen”

AMOS ANDERSONIN taidemuseossa 2.12.2011 – 30.1.2012 esillä ollut näyttely Mami Wata ja jumalan puupalikat saavutti suuren suosion museokävijöiden keskuudessa. Monille museon kuudennessa kerroksessa avautuva näkymä länsiafrikkalaiseen veistotaiteeseen tuli myös iloisena yllätyksenä. Helsingin Sanomissa 17.12. julkaistun Salivahti-maininnan jälkeen viikonloppu oli vilkas, mutta Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa olleet mainokset taisivat mennä monelta ohi. Useita näyttelyitä yhtä aikaa esittelevässä museossa vieraili näyttelyn aikana 10 187 ihmistä, joista suurin osa kävi myös katsomassa Mami Wataa ja jumalan puupalikoita.

Näyttelyn aikana tulleen palautteen ja näyttelytiloissa eräänä tammikuuisena arkipäivänä tehdyn kyselyn perusteella kävijät saivat näyttelystä paljon ajattelemisen aihetta. Näyttelyn hyvä ajoitus nousi monissa vastauksissa esiin: Kiasman ARS 11 satelliittinäyttelyineen, Tennispalatsin taidemuseon Peekaboo ja muut viimeaikaiset afrikkalaista taidetta esittelevät näyttelyt ovat selvästi herättäneet halun nähdä lisää. Mami Wata ja jumalan puupalikat tarjosi erilaisen näkökulman afrikkalaiseen taiteeseen ja täydensi aiemmin saatua kuvaa. Kävijät kokivat näyttelyn myös helposti lähestyttäväksi, sillä läheskään kaikkia teoksia ei ollut etäännytetty katsojista vitriinien sisälle. Pari aktiivisesti museoita kiertävää Amoksen vakiokävijääkin sattui osumaan otantaan. Heidän mielestään näyttely sopi hyvin museon tiloihin ja oli ”virkistävää vaihtelua kaikkien öljymaalausten jälkeen”.

Kuvat: Kari Siltala

Kävijät kokivat näyttelyn olleen elämys sekä esteettisesti että sisältönsä puolesta. Veistosten materiaalit kiinnostivat ja veistojälkeä kuvailtiin taidokkaaksi ja upeaksi. Myös väreihin liitetty merkitykset ja värinkäyttö ylipäättään puhutti katsojia. Esimerkiksi joruba-veistosten hedelmällisyyteen liitettyyn vihreään väriin ja erään Mami Wata -teoksen yliluonnollista voimaa kuvastavaan siniseen hameeseen kiinnitettiin selvästi huomiota ja pohdittiin niiden alkuperää. Monet katsojat keskittyivät lukemaan lähinnä seinäkankaiden tekstejä, mutta lisäinformaatiota kustakin teosryhmästä oli myös saatavilla. Kyselyn perusteella taustatietoa oli näyttelytilassa tarjolla riittävästi, mutta museon internet-sivuille toivottiin aiheeseen liittyviä linkkejä, joiden kautta voisi halutessaan perehtyä aihepiiriin vielä syvemmin.

Kuvat: Kari Siltala

Vaikka näyttelyn teokset olivatkin useimmille katsojille uusia ja kenties outojakin tuttavuuksia, monet löysivät ennen pitkää yhtymäkohtia omaan elämäänsä tai pohjoiseen kulttuuriimme.

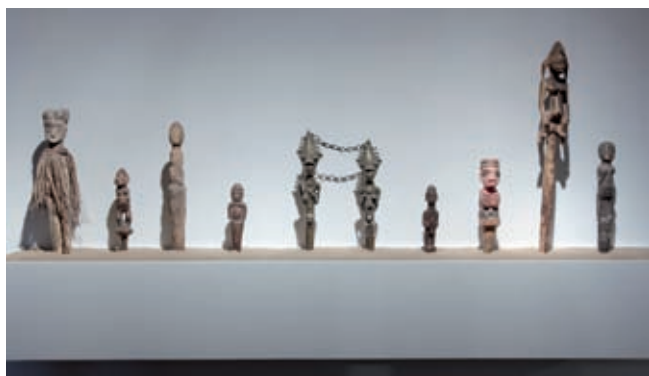
Esimerkiksi pienikokoiset mukana kuljetettavat veistokset, joista suurin osa oli hioutunut vielä alkuperäistä olemustaankin pelkistetyimmäksi taskunpohjalla matkatessaan, toivat mieleen Astrid Lindgrenin rakastetun satuhahmon Vaahteramäen Eemelin arestiverstaassaan veistelemät puu-ukot. Sekä nämä veistokset että kalaverkkoon ripustetut Ada-palikat inspiroivat kävijöitä; yksi huudahti laittavansa kotona lojuvan nukkekokoelmansa yhtä näyttävästi omalle seinälleen esille, toinen taas alkoi kaipailla veisteltävää puunpalasta ja puukkoa. ”Tekemisen meininki!” tokaisi eräs kävijä ja jatkoi: ”Tulee sellainen olo, että haluaa itsekin alkaa tehdä”.

Ripustus keräsi kehuja, varsinkin jo edellä mainittu kalaverkko. Myös valaistus oli kävijöiden mielestä tunnelmallinen ja nosti teokset hyvin esiin. Tila teoksineen koettiin yleisesti ottaen selkeäksi ja rauhalliseksi ja näyttelyn mittaan lukunurkkauksessa näkyi usein istuvan kiireettömiä lueskelijoita.

Kaiken kaikkiaan kävijöiden kommentit ja näyttelystä saatu palaute on ollut positiivista. Onkin ilahduttavaa, että näillä näkymin Mami Wata ja jumalan puupalikat jatkaa taivaltaan myös muille paikkakunnille ja saavuttanee tulevaisuudessa vielä suuremman yleisön.

Katariina Timonen

Näyttelyn kuraattori

Kuvat: Kari Siltala

Kiitos OKM!

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ on hienosti lunastamassa lupauksensa, jonka se antoi muutama vuosi sitten, kun Villa Karon sukupolvenvaihdoksesta puhuttiin ensimmäistä kertaa. Vuodelle 2012 annettu tukisumma mahdollistaa uuden sukupolven astumisen yhdistyksen toimintaa johtamaan. Käytännössä tämä tapahtuu kevään vuosikokouksen jälkeen.

Kiitos OKM! Katsomme luottavaisin mielin tulevaisuuteen nyt kun Villa Karon 13. toimintavuosi on lähtenyt käyntiin.

Anna tekee virtuaalimuseon, Tintti päivittää pienoismuseon

ENSI TOUKOKUUSSA tapahtuu paljon Villa Karon pienoismuseossa, kun voimakaksikko **Anna Ovaska** ja **Katariina Tintti Timonen** matkustavat Grand-Popoon. Annan on määrä tehdä museon kokoelmiin perustua virtuaalinen museo nettiin, ja Tintti puolestaan päivittää pienoismuseon eli rakentaa sinne uuden näyttelyn. Mikäli kaikki menee niin kuin toivomme, on Villa Karon museossa syksyllä uusi ilme, ja ennen kaikkea kokoelmamme ovat myös niiden nähtävissä, jotka eivät pääse matkustamaan Beniniin!

Kuva: Tuula Heinilä

Rehtorit ja puheenjohtajat tutustumismatkalle

VILLA KARON jäsenjärjestöjen puheenjohtajille ja jäsenoppilaitosten rehtoreille järjestetään tutustumismatka Villa Karoon ensi syksynä.

Muutamien järjestöjen puheenjohtajat ovat jo vuosia sitten vierailleet Villa Karossa, mutta uutta matkaa on toivottu meiltä useaan kertaan. Matka toteutuu 28.9. - 8.10.2012. Sen aikana puheenjohtajat ja rehtorit tutustuvat laajasti Beninin ja koko Guineanlahden kulttuuriin.

Riku ja Georgette Suomeen kesällä

VILLA KARON Afrikan pään kirjanpitäjä **Richard Tandjoma** ja Villa Karon museosta vastaava **Georgette Singbe** tulevat Suomeen ensi kesänä. Richard tulee saamaan lisäoppia Villa Karon pääkirjanpitäjältä **Riikka Olinilta** ja Georgette pääsee harjoittelemaan konservointia ja muita museotaitoja kuukaudeksi Helinä Rautavaara museoon.

Kiitos jäsenmaksuista!

TÄMÄN JÄSENLEHDEN mukana teille kaikille lähetetään jäsenmaksukaavake. Suurkiitos kaikille teille jotka olette olleet niin aikaisia ja aktiivisia että olette maksaneet jäsenmaksun jo ennen kaavakkeen saamista. Kiitos tietysti myös kaikille teille muillekin, jotka tuette Villa Karon toimintaa. Yksilöjäsenmaksu on edelleen 170 euroa, niin kuin oli jo vuonna 2000! Se on edelleen toimintamme kannalta yhtä tärkeä panos suomalais-afrikkalaisen kulttuurisillan rakentamiseksi kuin ensimmäisenä toimintavuotenaamme!

Zambia överraskade alla

DA DET BLEV KLART att Afrikanska mästerskapet i fotboll skulle avgöras mellan Elfenbenskusten och Zambia suckade garanterat många fotbollsfans runt om i världen - ett sådant gäng som Zambia kan nog inte plocka ner Elfenbenskustens stjärnor... Men, efter 0-0 full tid, 0-0 övertid och 16 straffsparkar genomförde Zambia sitt mirakel.

Ja, det kan nog kallas för mirakel då ett fotbollsmässigt pyttelitet land som dessutom präglats av tragiska händelser kammar hem pokalen.

År 1993 omkom hela Zambias fotbollslandslag i en flygolycka i Gabon. 19 år senare vinner Zambia för första gången afrikanska mästerskapen - i Gabon. Landslaget som förlorade allt har äntligen fått sin revansch hela fotbollsvärlden väntat på att få se. Matchen i sig var en ganska typisk final. Två sansade lag, bägge med kraftiga försvar, bjöd på ganska få chanser. Elfenbenskusten var nog rent spelmässigt det bättre laget, men även Zambia skapade ett par farliga lägen. Straffavgörandet däremot var och har redan blivit en absolut fotbollsklassiker.

Efter matchhjälten **Stophira Sunzus** sista skott visste firandet inga gränser – det blev sång och dans – ja, man fick faktiskt den bilden att de vunnit för sina forna stjärnor.

Förutom att Zambias regering nu belönar sina fotbollsspelare med nästan 40 000 euro vardera har även FIFA noterat laget i sin nyutkomna ranking. Efter segern tog landet nämligen hela 28 placeringar och ligger nu på en 43:e plats. Zambias finalmotståndare Elfenbenskusten är trots förlusten det högst rankade afrikanska landet med en 15:e plats.

Man måste väl även konstatera att Finland för tillfället ligger på 79:e plats.

Merirosvohyökkäykset yleistyvät Guineanlahdella

Kuva: Kristian Vakkuri

Guineanlahdella kuohuu

VK JÄSENLEHTI on jo useamman vuoden ajan seurannut nk. merirosvotilanteen kehittymistä tavallisesti niin rauhallisella Guineanlahdella. Nyt on valitettavasti taas päivityksen aika. Uutistoimisto AP uutisoi maaliskuun alussa merirosvojen hyökkäysten lisääntyneen dramaattisesti Guineanlahdella Afrikan länsirannikolla. AP siteeraa YK:n poliittisen osaston apulaispääsihteri **Lynn Pascoeta**, jonka mukaan hyökkäykset ovat myös aiempaa väkivaltaisempia, kehittyneempiä ja systemaattisempia.

Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO sai vuonna 2010 45 raporttia merirosvojen hyökkäyksistä. 2011 raporteja tehtiin jo 64, ja ne koskivat aiempaa useampaa Afrikan maata. 2012 aikana IMO on saanut tiedon jo kymmenestä merirosvoustopauksesta Beninin, Norsunluurannikon, Ghanan ja Nigerian edustalla.

Beninin hallitus ei ole jäänyt toimeettomaksi. Grand-Popoon rakennetaan parasta aikaa Beninin laivaston tukikohtaa, josta tulevaisuudessa on tarkoitus seurata tarkasti rannikolla liikkuvia laivoja. Monitorointiasemaa rakennetaan Villa Karon ja L'aubergen väliselle rantakaistaleelle. Sen arvioidaan olevan toiminnassa jo loppukesästä. Jäsenlehti raportoi seuraavassa numerossa rakennushankkeen etenemisestä.

Ofon nywεde!

OLEN VILLA KARON kevään 2012 Cimo-harjoittelija Wiktoriina Hurskainen. Työni täällä akasiapuun alla aloitin tammikuun puolivälissä. Tuntuu siltä, että olisin asunut täällä jo paljon pidempään kuin kuukauden. Se johtunee siitä, että koko ajan tapahtuu jotain uutta ja outoa! Olen tähän mennessä oppinut syömään sormin samalta lautaselta muiden kanssa, olen opiskellut minankieltä, osaan jo tinkiä armottomasti ja ajan mopotaksilla lähes joka päivä. Valitettavasti olen myös onnistunut saamaan palovamman pohkeeseeni mopon pakoputkesta.

Kuva: Emilia Rüf

Autan stipendiaatteja päivittäin pikkuasioissa, käänän tekstejä ranskaksi ja päivitän kirjaston tietokantaa. Työpäivät kuluvat joutuisasti ihanien kollegojeni kanssa ja kylän lasten osallistuessa kirjaston...hmm...sekoittamiseen. Ruoan tarjonnasta ei ole pulaa. Jatkuvasti joku käy myymässä hedelmiä, leipää ja pähkinöitä. Mangot ovat niin herkullisia! Odotan muuten innolla myös tulevia retkiä lähikaupunkeihin. Cotonoussa olen jo käynyt tutustumassa La Fondation Zinsou -taidegalleriaan, jossa oli upea valokuvanäyttely (*Chasseurs Nagô du Royaume de Bantè*) Keski-Beninin iäkkäistä metsästäjäviljelijöistä.

Togon puolella Loméssa aika vierähti shoppailun merkeissä sekä kauhistellessa fetissimarkkinoiden raatotarjontaa. Sieltä olisi varmasti löytynyt apu mihin tahansa vaivaan, oikein valmistettuna tietenkin. Apinoiden, koirien ja virtahepojen kalloja, erilaisia turkkeja, nahkoja, sisäelimiä ja luurankoja. Paikalliset aina riemastuvat kuullessaan,

että minulla on kaksossisko. ”No, missä hän on?”, minulta kysytään. Sisarussuhteeni menivät uusiksi kun kuulin, että vaikka olen syntynyt kaksosestäni jälkeen, minä olenkin hänen isosiskonsa. Minä kuulemma vanhempana lähetin hänet ensin ulos katsomaan maailmaa. Joka puolella maleksii laiskapulskeita matalajalkaisia vuohia jotka hierovat vatsojansa katukivityksen reunaan. Sain iloksesta pitää sylissäni viikon ikäisiä kilikolmosia. Ne huusivat niin lujaa! Lauantaisen Helsinki-Cotonou Ensemblen riehakkaan konsertin jäljiltä Villa Karo tuntuu tyhjältä. Päivällä kahdentoista ja neljän välillä kylä hiljenee. On kuuma. Harmattan on väistymässä, mutta jaksaa vielä puhalttaa hiekkaa ja pölyä ihmisten keuhkoihin. Villa Karon koirat Juha, Jaakko ja Jaana makoilevat hiekalla onnellisen näköisinä. Täällä on ihanaa!

Wiktoriina Hurskainen

CIMO-harjoittelija

Fuel crisis in Nigeria and its repercussions on West Africa

Kuva: Kwassi Akpladokou

Economic measures announced by the Nigerian Government to impregnate sanity in public finances also provoked total instability in neighboring countries. On the 9th of January, the Federal Government of Nigeria announced subsidy suspension on petroleum products which resulted in price increase of petrol. The controversial decision taken and aired during a nationwide radio and television broadcast by President **Goodluck Jonathan** became a point of discord. Few hours later strike action was pronounced by various Nigerian trade unions who unified their forces to force the iron hands of Goodluck Jonathan to revert to the old pump price of N65. The new pump price of N141 was judged too exorbitant by a populous nation of 150 million inhabitants.

This situation rapidly generated panic in countries like Cameroun, Togo and Benin. Artificial scarcity was suddenly created by illegal road side vendors of gasoline. One could openly see these vendors everywhere in Benin, who procure their petroleum products fraudulently from Nigeria. Middle men who smuggle them across the borders both by land and sea at a price three times lower than the official pump price thus paralyzing the officially registered petroleum companies in Benin. The strike action negatively affected motorists and nearly crippled some commercial activities throughout the country. Some commercial activities between these two sister countries almost came to a standstill as most customers from Nigeria were unable to make the trip across borders for normal business. The biggest market in West Africa “Dantokpa” in Cotonou got paralyzed for days. Motorists thronged one time abandoned Government filling stations to fill their tanks as unauthorized street vendors tripled their price per liter to make more profit. Long queues were noticed everywhere. Most affected cities were Cotonou, Porto-Novo and Abomey though other cities like Lokossa, Bohicon, Dassa, Natittingou, Comé were also slightly affected. Transport fares tripled, prices of food stuff received shocks and market ladies who normally chant to attract customers became sour and slightly rude to express their disagreement with fares charged by zemidjans and taxis. For days, Benin felt the importance of Nigeria, as a powerful cum important neighbor. Every home in Benin felt the pinch of the Nigerian strike action as if we are living in Nigeria. *KA*

GEO juttumatkalla Grand-Popossa

LAADUKKAAN SAKSALAISEN matkailulehden GEO:n toimittaja **Katja Senjor** ja valokuvaaja **Hauke Dressler** olivat helmikuussa jutuntekomatkalla Beninissä, ja kaikkien tavanomaisten turistikohteiden (Ouidah, Abomey, Ganvié etc) lisäksi he halusivat tutustua ja kirjoittaa myös Grand-Poposta ja Villa Karosta. GEO-lehteä on joskus sanottu Saksan National Geographiciksi. Sen nykyinen levikki on 130 000 kappaletta.

Valokuvaaja Haukella on ns. *soft spot* Suomen suhteen: hän on jo useana vuonna peräkkäin viettänyt perheensä kanssa kesiä Ahvenanmaan saaristossa. Villa Karon lisäksi journalisteja kiinnosti **Guy Catherinen** Eebenpuu-juna. Juttu ilmestyy maaliskuussa.

I DET SJUNGANDE RUMMET

“Art is creating an identity Big enough for everyone to share.”

- Frank Stella

I DET LÅNGA LOPPET, vad som fångslar en mest i Konsten, bortom aktuella diskurser, är väl det unika i en skapande Konstnärns vision, och mer specifikt; hur han/hon gestaltar sina viktigaste insikter på sin utvecklingsväg för att därigenom hjälpa oss medvandrare. Det gäller ju att manövrera klokt i den korta dagen.

Ett mått på skapande är hur många förvandlingsnummer en konstnär mäktar med under sitt livs lopp. Den senaste tiden har vi haft många unika möjligheter - en del på detta galleri - att begrunda betydande inhemska konstnärers stort upplagda utställningar av imponerande djup och styrka. Starka framträdanden som slagit oss med häpnad. - Att ”slå dem med häpnad” (lyödä heepnaadilla) var **Alvar Aaltos** och **Maire Gullichsens** vänners slagord för kulturell verksamhet: Man skulle visa dom, som inte förstår, hur mycket fantastiska saker som sker i den moderna konsten, redan här på hemmaplan...

Här kommer nu **Alvar Gullichsen** (f. 1961) med en ny kollektion visionära bilder, som - än en gång - slår oss med häpnad. Första gången skedde det genom konstnärens genombrott, den uppsluppna visionen om Pärre Bonk och hans Businessvärld, salig i minne. Företaget bar sig nog en lång tid, och bjöd på många förvandlingsnummer, innan upphovsmannens intresse tynade bort. *)

Future

Ur företagets avveckling uppstod dock en ny vision - helt annorlunda, genererad av mötet med den afrikanska kulturen, under en längre vistelse i Villa Karo, Benin. Jag minns fortfarande vilken stark - STARK, för att den var så oväntad, drabbande - och omtumlande, upplevelsen av Gullichsens nya utställning 2003 var, nedladdad som den var med små bilder fyllda av ett mörkt myllrande djungelspråk. Fängslande - men inte så lätt att följa. Som ofta i liknande visioner (kolla C.G. Jungs symbolvärld) innehöll bilderna former, symboler och strukturer som kändes helt universella.

Vad som börjat som personlig lek, hade övergått i allvar, djupa visioner från en annan värld. ”Vad har hänt?”, tänkte jag då, som ofta, när någon eller något ”bekant” oväntat manifesterar en annan sida av tillvaron...

Vad som hänt var att konstnären hade utvidgat och ytterligare fördjupat sin livsutbildning, genom studier av andra kulturer än vår moderna västerländska, eurocentriska, civilisation - de alternativa världsåskådningar, som på 60-talet slog igenom tack vare Hippie-rörelsen, den psykedeliska kulturen, transpersonell psykologi, etnomusik mm. Upplevelser genom psykoaktiverande ämnen och olika tekniker för medvetandeutveckling blev en del av den nya allmänbildningen i alternativa rörelser i Europa och USA. Trenden fortsatte att växa genom **Carlos Castanedas** kultböcker om en mexikansk schamans lärdomar, och fick legalitet genom **Aldous Huxleys** ”Doors of Perception”. I Finland fick vi direktkontakt med denna parallellvärld genom Pablo Amaringos utställning med målningar som manifesterade upplevelser under inflytande av ayahuasca.

Även mönster och symboler i naturfolkens dräkter och vävnader blev plötsligt intressanta för moderna konstnärer genom styrkan i deras visuella språk. Bortom folklören bär det på djupa insikter.

Alvar G. växte ju upp i en kulturkrets där den moderna bildkonsten var en integrerad del av kommunikationen, och själva miljön. Former och rytmer från Léger och Popkonst spökade också länge i Bonks visioner, varvat med stoff från **Robert Crumbs** värld bland annat.

När nu konstnären kommer igen, i en Tredje Våg, med en kollektion nya målningar presenteras vi med en syntes av modernism och schamanism, som summerar upp konstnärens strävanden hittills, och många tendenser i tiden. De nya målningarna röjer också inflytande från två för Gullichsen viktiga källor till skapande: musik och arkitektur. Och ”arkitektur är djupfryst musik”, som någon sagt, möjligen Steiner eller kanske Kandinsky.

Gullichsens vision tål att begrundas länge. Den kollektion han nu visar här är öppen klar och helgjuten. - En hel del i konsten, och i andliga traditioners symboliska framställningar överhuvudtaget - är nämligen "självklara" utsagon, som uppenbarar sin egentliga innebörd "när tiden är mogen", dvs. mottagaren är redo för upplevelsen. Formspråket är en sorts skyddsdräkt - mot oförstående, eller fiendliga tolkningar. Symbolspråket är transformerat för att skydda mot ångestväckande krafter och insikter på den andliga utvecklingens väg som den skapande konstnären vittnar om.

Past

Starkast kommer konstnärens rådande vision kanske till uttryck i den mäktiga "Världsalltets sång." Här resonerar hela rummet av en slags intergalaktisk universell sång, nästa kapitel efter Vasarelys mäktiga vision. Den påminner också om **Birger Carlstedts** visionära dekoration för Chat Dore, om ni minns den...

Redan nu framstår målningen som en klassiker i vår tids konst - som man förmodligen kommer att återvända till många gånger än, när nya kapitel skrivs i vad som lite pompöst kunde kallas för vårt lands andliga utvecklingshistoria...

Men vad är utveckling? Vart leder alla dessa förvandlingsnummer, som Konsten oupphörligen manifesterar?

Möjligen till detta: Att komma hem till sin sång i Universum...

Det känns viktigt att ta del av Alvar Gullichsens upplevelser och insikter från hans bildningsväg i konsten.

Vi ser fram emot fortsättningen:

Keep the Issues Alive! Håll Ämnena vid Liv!
Som The Fugs entusiastiskt skanderade i New Yorks djungler på 60-talet.

J.O. Mallander

*) Bonk spökar med en utställning på Konstfabriken i Borgå under sommaren 2012 (red. anm.)

I sin första privatvisning på Galleria Heino presenterar Alvar Gullichsen (f. 1961) nya målningar med abstrakta, geometriska kompositioner och mönster som motiv. Alvar Gullichsen gick ut måljarlinjen på Bildkonstakademin år 1988 och tillbringade ytterligare ett år på skulpturavdelningen. Han blev känd på 1980- och 90-talen för det fiktiva företaget Bonk Business Inc. och för sina serieinspirerade målningar. Gullichsens mest kända allmänna verk är glasfiberskulpturen Posankka, belägen i Åbo. I slutet av 1990-talet slöt sig Gullichsen till konstnärgruppen ROR, med vilken han deltog i förverkligandet av utställningen UTOPIA. Gullichsen vistades som stipendiat år 2002 i kulturcentret Villa Karo i Benin, Västafrika. Resan revolutionerade hans konstnärliga process, resulterande i en lång serie expressiva landskapsmålningar som stegvis gått mot det nonfigurativa, och som visar intryck från såväl ursprungsbefolkningars kulturer som modernism och arkitektur.

Denna utställning har fått stöd av Sigurd Frosterus' stiftelse. Förverkligandet av utställningen har assisterats av **Klaus Nyqvist**.

Computers and internet

THESE TWO WORDS are sufficient to keep alive a generation. Before the computer era the world was as natural as ever, post men were happy to ride and distribute mails here and there, ships and planes made brisk business but this was changed by invention of computer and internet. Western world and industrialized nations rapidly grew with these new technologies that bade farewell to an older generation. Despite great unemployment created by these innovations, the world seems to be happy. Back in Grand-Popo, the craze by the youth to possess a computer, get connected to the internet for a chat with friends and relatives abroad is felt everywhere. If we comb our memory back to early years of Villa Karo's operation when scholarship

holders were happy without internet, it was another world of communications. Letter took days and days to reach Finland. In those days slow connection 28kbs modems were appreciated with modest desk top computers. Young people of Grand-Popo queued up in the Library waiting for messages from Finnish friends. Down loading and sending mails took irritating hours.

Today, it is a different story all together; people of all ages seek for nearest internet café just to get in touch with the outside world. All hotels with internet access are inundated with more clients every weekend even if they are expensive. Internet operators like MOOV, GLO, KANAKOO and MTN revolutionized the system with MOKKULA services, a system well praised and accepted by all as the only means of internet communication though relatively slow compared to ADSL or WIFI.

Kuvat: Kwassi Akpladokou

In Villa Karo almost all stipendiates are surfing satisfactorily with MOKKULA in their studios, under the akasia trees or anywhere in the open garden whilst in town. Folks seeking for news, students and pupils besiege the two available internet cafes for research and chatting with friends on Facebook.

Kwassi Akpladokou

Mestari Noël in rytmiriihi

Kuva: Jussi Moilanen

Noël Saizonou

SUOMESSAKIN USEAMMAN KERRAN vieraillut **Noël Saizonou** on monille Grand Popon kävijöille tuttu. L'aubergen tarjoilijana toimiva mies on paitsi lahjakas muusikko ja tanssija myös erinomainen tarinankertoja. Beniniläisen musiikin, paikallisten soittimien sekä tanssin syntyhistorian Noël tuntee poikkeuksellisen hyvin. Kun hänen kanssaan keskustelee beniniläisestä musiikista ja siihen liittyvistä kansanperinteistä alkaa infotulva, jota sain kunnian kuunnella pari päivää kestäneen haastattelusession ajan. Paljon kuulin ja paljon jäi varmasti kuulematta. Tällä kertaa olen valinnut lukuisten tarinoiden joukosta kaksi, jotka nerokkuudellaan jäivät mieleeni:

Kuningas, rinnat ja gong

Perinteisessä beniniläisessä musiikissa on soittimilla tietty hierarkia, jonka kärjessä on *gong*. Tuokahden lehmänkellon yhdistelmä onkin kaikista tärkein soitin, joka on melkein kaikessa mukana. Sitä on kevyt kantaa ja soitto käy vaikka kävellessä. Gongin ääni kantaa hyvin ja se erottuu isomman soitinryhmän seasta helposti.

Ja kuten aivan kaikella Beninissä, tietysti myös gongin synnyllä on oma tarinansa. Ennen vanhaan eleli maassa kuningas. Tämä kuningas oli todella tarkka arvovallastaan eikä suvainnut valtakunnassaan tapahtuvan rikollisuutta. Tämän toki mieltää ensi sijassa hyväksi asiaksi. Mutta, kuten kuninkailla joskus on tapana, vei tämänkin tarinan hallitsija rikollisuuden ehkäisyn hieman liian pitkälle; Vähänkin vakavammista rikoksista seurasi välittömästi teloitus – oikeudenkäyntejä ei juurikaan tarvittu. Ja niin erään vuoden eräänä päivänä, taas yksi epäonnen soturi jäi kiinni varastamisesta. Ja tietysti tästä oli luvassa kuolemantuomio. Kuninkaamme kutsui koko kylän väen koolle ja heidän edessään teloitutti tuon varkaan - varoittavana esi-

merkkinä. Jo ennestään pelon vallassa eläneet alamaiset järkyttyivät ja tapaus jäi heitä vaivaamaan. Näin ei voinut jatkua. Alamaiset alkoivat miettiä ratkaisua tähän raakaan, jo vuosia jatkuneeseen ongelmaan. Ja kuten kiperissä tilanteissa on tapana, ottivat naiset ensiaskeleen pelkotiloja aiheuttavan ongelman ratkaisemiseksi. Eräs nainen keksi, että pitää päästä puhumaan kuninkaalle, pyytää tätä lopettamaan raakuudet. Tosin, jos pyytää niin pitää myös antaa. Mukaan pitäisi siis ottaa mahdollisimman hieno lahja, jotta kuningas leppyisi. Tämän pitäisi itse asiassa olla jokin todella kekseliäs lahja. Eräs nainen saikin idean: “Mennään rautasepän luokse ja pyydetään häntä valmistamaan esine, joka näyttää naisen rinnalta. Rinnalla saamme kuninkaan huomion ja pääsemme puhumaan hänen kanssaan.” Mielenkiintoisesta toimeksiantosta ilahtunut seppä ryhtyi takomaan. Tarinamme seppä taisi olla suuri (rintojen)rakastaja koska päättikin yhden rinnan sijaan valmistaa kymmenen erimuotoista ja kokoista rintaa, koska niin ne ovat naisillakin erimuotoiset ja kaikkienhan tulee olla edustettuna näin tärkeässä pyynnössä.

Kuva: Edmond Fortier (1862-1918)

Rinnat valmistuivat ajallaan ja niitä kuljettaessa naiset huomasivat niiden kilinän aiheuttavan mielenkiintoisen metallisen äänen - jopa melko hyvän äänen. Tästä tulikin viimeinen silaus naisten suunnitelmaan: Naiset menisivät seuraavaan teloitukseen soittamaan rautatissejään ja yrittäisivät näin rinnoista lähtevän äänen voimin päästä kuninkaan juttusille. Seppä tuki suunnitelmaa valmistamalla myös tuplarintoja, joissa oli kaksi erikokoista metallista naisen rintaa; korkeaääninen ja matalam-

malla soinnilla varustettu. Ja näin oli ensimmäinen *gong* valmistettu. Torilla oli jo tuhansittain ihmisiä odottamassa kuninkaan tuomiota ja seuraavan lainrikkojan teloitusta. Naiset lähtivät soittaen teloitusaluetta kohti, saivatpa mukaan kourallisen miehiäkin. Yhteensä heitä oli noin kaksikymmentä, kaikki toistaen samaa rytmiä. Ja juuri kun kuningas oli antamassa tuomiotaan, kansa alkoi kuulla rytmikkään soiton lähestyvän. Myös kuningas kuuli tämän ja huudahti lumoutuneena: “Mikä tuo rytmi on? Kuka sen tekee ja miten?” Soittoryhmä eteni soittaen ja laulaen ihmisjoukon keskele asti. Kaikki keskittyivät tuohon outoon tapahtumaan, kuningas mukaan lukien. Ääni oli jännittävä ja kiinnostava. Naiset tulivat uusine soittimineen kuninkaan eteen ja alkoivat puhua. Puhe meni jotakuinkin näin: “Oi kuningas, tulimme eteesi metallisia rintojamme soittaen. Nämä rinnat ovat muistutus niistä rinnoista, joista olet itsekin syönyt pienenä. Rintojen ansiosta olet elossa ja siten myös kuninkaaksi asti päässyt.”

”Pyydämmekin siis, oi kuninkaamme, että löydät sen saman armon, jolla sinua on rinnoista syötetty ja että lopettaisit kansalaistesesi teloittamisen.” Kuningas meni hämilleen naisten viisaista sanoista ja kertoi hetken päästä ymmärtävänsä naisten sanoman. Hän vetäytyi huoneeseensa miettimään ja tuli ulos kertomaan päätöksensä: “Tuomittu vapautettakoon ja vastedes kansaa ei enää teloitetaisi. Lisäksi tämä uusi soitin, *gong*, otettakoon viralliseksi huomiosoitimeksi. Aina kun haluan ihmiset koolle ja aion puhua, tällä soittimella se ilmoitettakoon.” Näin loppui synkkä teloitusten aikakausi ja *gong*, anteeksiannon soitin, syntyi.

Kuva: Jussi Moilanen

Gong

Agosa, Agosa, herää jo!

Agosa-niminen beniniläinen perhe oli aikoja sitten sokeripellolla töissä. Työ oli raskasta ja miesten harteille lankesi suurin fyysinen rasitus. Tästä johtuen olivat he koko ajan väsyneitä. Työaikana nukkuminen ei kuitenkaan ollut vaihtoehto ja unilta oli herättävä ajoissa takaisin töihin pellolle. Miesten herättäminen jäi naisten vastuulle. Lopen uupunutta miestä oli arvatenkin vaikea herättää, varsinkaan edessä hämöttävään raskaaseen työhön. Herättämisestä tulikin jossain vaiheessa niin suuri taakka, että naisten oli siihen (taas kerran) keksittävä jokin ratkaisu.

Joka päivä naiset herättivät miehet samalla lauseella kunnes päämiehen, Agosan, vaimo keksi ottaa edellisessä tarinassa mainitun gong-soittimen mukaan herätysrutiinin - lähtihän siitä tarvittaessa hyvinkin terävä ääni. Niinpä vaimot herättelivät miehiään samalla tutulla lauseella “Agosa, Agosa, herää jo”, tosin apuna epäilemättä miellyttävältä kuulostanut gong. Herätyssoitto rytmitettiin herätyslausetta mukailevaksi. Ja juuri tuon lauseen rytmikka gongilla soitettuna on se rytmi, joka on nykymuotoisen salsan ydin. Rytmi toimi ja jäi elämään, leviten aina merten tuolle puolen ja sitä kautta ympäri maailman. Jossain vaiheessa agosarytmiä alettiin kutsua salsaksi, mutta se on sitten jo toinen tarina!

PS.

Nämä kaksi tarinaa on tallennettu perinteisellä tarinankirjaamistavalla, eli oluen ja/tai roséviiniin ääressä ja suoraan puheesta muistiin. Jos epävarmuus tarinoiden todenmukaisuudesta tuntuu häiritsevän, kannattaa itsekkin ottaa lasillinen ja lukea uudelleen. Toista käsittely tarvittaessa.

Kuva: Kristian Vakkuri

Jussi Moilanen

Jäsenlehden toimittaja

Annu Ahlström:

HAMMASLÄÄKÄRI PYTON KAULALLA

KIRJOITAN TÄTÄ TAMMIKUUSSA 2012 kun lumettoman alkutalven jälkeen vihdoinkin puut koreilevat valkoisissa lumipitseissään ja maisema pikku hiljaa valostuu.

Eläydyn silti yhä helposti Beninin valoon ja lämpöön marraskuussa 2011.

Minulla ja 3 muulla Villa Karon ystävällä oli mahdollisuus 4. -15.11.2011 tehdä kiintoisa matka Lounais-Beninin Grand-Popoon.

Olin vuosia seurannut lehdistä Villa Karon tarinaa ja kehittymistä ja uskonut, että joskus pääsisin sinne tutustumaan. Salaisena motivaationani oli myös vähitellen kokonaan eläkkeelle siirtyessäni etsiskellä vapaaehtoistyön mahdollisuutta. Voisin ehkä toimia hammaslääkärinä ja valmistuttuani vuonna 2010 Vapaasta Taidekoulusta myös taidemaalarina paossa Suomen talven pimeyttä. Matkatovereinani olivat professori **Erkki Lakervi** Sirpa-puolisoineen Tampereelta ja **Tiina-Mari Martimo** Helsingistä. Erkki oli ollut vuonna 2007 Villa Karon stipendiaattina vuoden 2007 viisi viimeistä viikkoa keräten materiaalia kehitysmaiden sähköistämisestä.

Neljän vuoden jälkeen hän totesi paljon kehitystä tapahtuneen, ainakin maan eteläosassa, jossa kulkee asfaltoitu, joskin kuoppainen valtatie idästä länteen halki koko palmuja kasvavan vehreän laguunien pilkkoman rannikkovyöhykkeen Nigeriasta Togoon – ja siitä edelleen.

Lauantai 5.11.

Ajettuamme ruuhkassa useiden tuntien ajan Cotonousta, miljoonakaupungista jossa lentokenttä sijaitsee, 85 km:n päähän Grand Popoon, Grand Popon kylä vaikutti jotenkin siistimmän ja vauraan näköiseltä kuin matkan varrella olleet kylät, minkä Juha vahvistikin – Villa Karo on tuonut toimeliaisuutta ja vaurautta alueelle.

Saavuttuamme perille saimme virkistävät tervetulosangriat ja Villa Karon ensi esittelyn, ja illalla Villa Karon etupihalle herkullisen illallisen. Lämmin yö tuntui ihanalta Suomen marraskuisen synkkyuden jälkeen! Oli kuukauden ensimmäinen lauantai – monitoimitalon Lissa Gbassan pihalle oli kokoontunut sadoittain kyläläisiä kuuntelemaan illan kuukausikonserttia, jonka esiintyjät olivat tulleet läheisestä Heven kylästä. Yleisö oli parasta katsottavaa!

Sunnuntai 6.11.

Heräsin pitkien yöunien jälkeen valtameren tasaiseen rytmiin uinahtaneena. Aamulla aurinko heittää varjoja pihamaalle, meren korkeat aallot ovat kuulemma vaaralliset – pohjavirrat voivat viedä ulapalle. Kävely rantahiekalla ja matalassa vedessä paljain jaloin on suloista. Matkatoverini saapuvat luokseni syömään ostamiamme kevyitä lounastarpeita. Opin, että syötävät banaanit ovat pieniä ja vihreitä, isot keltaiset ovat keittobanaaneja! Matkatoverini asuvat viehättävässä bungalowissa, itse asun ison talon yläkerrassa, josta on hieno näköala Guinean lahdelle.

Kävin aamulla Villa Karoa vastapäätä sijaitsevassa katolisessa kirkossa. Kello 10 kirkko oli jo täynnä ja kirkonmenot kestivät ja kestivät eivätkä juuri muistuttaneet luterilaista jumalanpalvelusta. Lapset jaksoivat ihmeen hyvin!

Ihastelin kirkkoväen kauniin kauniita pukuja - tilasin sittemmin itsellenikin sini-valkoisen hamme-pusero-huivi-laukku –setin. Pääkadun varrella sijaitsi yksi kylän hautausmaista, jotenkin vähän hylätyn näköinen.

Kuva: Annu Ahlström

Sunnuntai-iltana pääsimme läheiseen kylään seuraamaan voodooa, jolla juhlittiin kylän tärkeän henkilön kuolemaa. Kylän aukion talosta saapui pyörimään dervissien tapaan värikkäisiin hapsuihin verhottuja Zangbeto-hahmoja, joita ohjattiin kepillä samanaikaisen hurjan rummutuksen tahdissa. Eniten olin kuitenkin kiinnostunut lapsista, jotka olivat kauniita, kaunishampaisia, hymyileviä, kenelläkään ei näyttänyt olevan hampaistoissaan virheparentoja. Oikojia täällä ei tarvita, näin koko aikana vain pari virheparentaa...

Kuva: Annu Ahlström

Meitäkin katseltiin kiinnostuneina

Maanantai 7.11.

Alphonse, Villa Karon logistiikkapäällikkö, haki meidät retkelle Ouidahiin, josta lähes neljän vuosisadan ajan laivattiin orjia Amerikoihin, yhteensä: jopa 12 miljoonaa.

Kävimme ensin Pyton–temppelissä, jossa kaulamme ympärille kiedottiin laiskoja, uneliaita pythoneita, joiden pinta tuntui odottamattoman kuivalta ja miellyttävältä.

Ouidahin historiallisessa museossa otin kuvan applikaatiotyöstä, joka kuvasi orjakauppaa. K18

Ajoimme lopuksi 4 km:n reittiä, jota pitkin kahlehditut orjat helteessä kävelivät meren rannalle, jossa laivat odottivat. Monet orjista eivät koskaan olleet nähneet merta, he saattoivat jopa ajatella että kuohuva meri oli kiehuvaa vettä – vielä pelottavampaa.

Kävimme vielä Pyhässä metsässä, valtavien vanhojen puiden metsässä, jonne oli pystytetty uudehkoja patsaita.

Tiistai 8.11.

Veneretki Mono-joella Heven kylään ja Bouche de Roi'haan. Matkalla näimme kalastajia veneineen ja verkkoineen ja läpipääsemätöntä mangrove-viidakkoa ja lähes hallitsemattomasti leviäviä vesihyasintteja.

Ihana illallinen hotellissamme, ecrevissejä eli isoja katkarapuja.

Keskiviikko 9.11.

Huippupäivä – retki Togon puolelle Lomé'n kaupunkiin aina yhtä ystävällisen Alphonsen ja CIMO-harjoittelijan, ihanan Emilian kanssa.

Ensimmäinen tärkeä kohde oli rantakadun varrella sijaitseva yksityisen sveitsiläisen keräilijän

René Davidin ja vaimonsa perustama Musée International du Golfe de Guinée, joka avattiin vuonna 2007. Museo oli arkkitehtonisesti uskomattoman kauniissa, isossa, modernissa omakotitalossa, jossa laajat kokoelmat oli asetettu hyvin näytteille. Museon tarkoituksena on afrikkalaisen kulttuuriperinnön tuominen takaisin afrikkalaisille. Sama tarkoitus on Grand-Popoon suunnitellulla Aarremuseohankkeella (African ART Returns). Hankkeelle todella toivoo onnistumista!

Lomén taide/antiikkikatu oli kiehtova, asiantuntemus vain ei tainnut oikein riittää. Tiina-Mari osti sieltä kauniin pronssipantterin ja minä lähes valkoisen puisen istuvan naispatsaan. Se on todella kaunis!

Ostin myös vahapainettuja puuvillakankaita pöytäliinoiksi, valinta oli vaikeata, niin kauniita ne olivat.

Torstai 10.11.

Energiamme ei loppu – tänään aikainen lähtö Abomeyhin, reilun sadan kilometrin päähän, 3 tuntia. Näkymä matkalla on kuin Suomesta, vihreätä metsikköä molemmin puolin tietä, ainoastaan palmut silloin tällöin muistuttavat, että olemme Afrikassa.

Ihan erilaista oli Kenian safarilla, missä maisema oli avointa, maa punaista multaa ja eläimet isoja. Pohjoisen kansallispuistoalueella kuulemma Beninissäkin näkee kirahveja, leijonia jne.

Dahomeyn kuningaskunnan pääkaupungissa Abomeyssa oli säilynyt 1600-luvulta 300 vuotta hallinneen (julman) kuningassuvun palatseja. Palatsialue on Unescon maailmanperintölistalla. Tutustumme Ghezon ja Glelen palatseihin.

Lounas mainiossa afrikkalaisessa itsepalveluravintolassa, jossa saimme itse kattiloista osoittaa, mitä halusimme. Lihaa, pinaattia, couscousta. Oli hyvää ja aika maustettua.

Perjantai 11.11.

Kävin aamulla tutustumassa Grand-Popon terveyskeskukseen ja sen äitiyspoliklinikkaan kanadalaisen sairaanhoitajan Louisen opastuksella. Hän on työskennellyt täällä kanadalaisen järjestön Beninin terveet lapset lähettämänä usean vuoden ajan. Hän hoitaa äitiyspolia ja rokottaa lapsia.

Hänellä on usein opiskelijoita mukanaan harjoittelemassa.

Sitten lähdin tapaamaan naapurikaupungin Comén sairaalan hammaslääkärinä. Hän oli saanut koulutuksensa Burkina Fasossa. Hän on Lounais-Beninin ainoa hammaslääkäri. Hän pystyy - ilman avustajaa - hoitamaan paikkaukset, juurihoidot,

hammaskiven poistot, proteesit jne, jopa pienimuotoiset leukamurtumat. Vaikeat tapaukset lähetetään Cotonoun sairaalaan.

Koneisto oli tutun näköistä. Häneltä puuttuu esim. uusien muovipaikka-aineiden valokovetuslaite.

Ja työtä on paljon. Hän asuu pääkaupungissa Porto Novossa ja matkustaa viikonlopuiksi perheensä luokse.

Hänen työhuoneensa oli ainoa ilmastoitu huone, johon pääsin matkani aikana, ja heitinkin leikillisesti – tännehän voisinkin tulla vapaaehtoistyöhön! Katsotaan – asia ei ole ihan yksinkertainen. Työlupien ja vakuutustenkin olisi oltava kunnossa.

Lauantai 12.11.

Grand-Popon lauantai tori oli värikäs ja eloisa, ja valikoimat eksoottisia.

Hotellin myyntikojusta ostin kauniin viljavaraston oven.

Illalla Juha tarjosi kaikille iltapalan pyöreän, kauniisti sisustetun afrikkalaistalonsa vilpoisalla katolla.

Sunnuntai 13.11.

Vimeinen päivä Grand- Popossa. Georgette näyttää Villa Karon museota.

Olemme nähneet paljon kiehtovaa, tutustuneet tämän läntisen Afrikan kolkan historiaan ja nykypäivään, aistineet ilmanalaa, kasveja, ihmisiä.

Nautimme auringonotosta, lekottelemme uimaltaalla ennen huomista paluumatkaa.

Viimeinen auringonlasku.

Maanantai 14.11.

Aamulla lähdemme Erkin ehdotuksesta tutustumaan Porto Novoon, pääkaupunkiin, sillä koneemme lähtee vasta illalla. Jätämme mennessä matkalaukut jo aamupäivällä kentälle.

Muistoihimme jää Villa Karo – sen pihan kauniit istutukset (pihapuusta tein pienen maalauksenkin)! Kiitos Kwassi, Sylvie, Richard, Georgette ja erityisesti Alphonse – te teitte matkastamme niin antoisan! Samoin kiitos Emilialle, joka suomen ja ranskan taitoisena oli korvaamaton.

Antti Seppänen:

UNIEN PORTIT

JOUTOMAALLA SUUREN KAUPUNGIN selän takana päivä on hiipumassa. Valtameren rannalla kuljeskelee hiljalleen ihmisiä. Mäellä olevasta pienestä kirkosta kuuluu riehakasta musiikkia, merestä leijailee sumua. Kauempana se kietoo itseensä merkillisen rakennusryhmän, josta en osaa sanoa, onko se vanha linnoitus vai avaruusasema. Sen takaa nousee kuu, raskaana kaikesta näkemästään. Katson sitä ihmisten kanssa. Joku tuntuu läheiseltä, ystävältä, jonkun olen vasta tavannut, joitain en tunne. Pasuunan ääni halkaisee rannan, soittajan silhuetti kalliolla viime kajoa vasten. Hengitys lakkaa. Onko tämä todellista? Loppuuko maailma? Vai vain tämä outo uni?

(Accrassa, maaliskuussa 2011)

Minulla on suuri unentarve.

Tavallisesti vietän vuorokaudestani kymmenen tuntia toisissa maailmoissa. Helmikuussa 2011 lähdin stipendiaatiksi Villa Karoon, Beniniin. Unentarpeeni väheni nopeasti kuuteen ja puoleen tuntiin. En väsynyt vaikka kiihkeämmin kuin koskaan työskentelin, liikuin, matkustin ja olin lähes tauotta kanssakäymisessä ihmisten kanssa. Öisin en nähnyt unia. Päivisin kuvasin, still- ja elokuvia.

Paikalliseen vodoun-uskontoon liittyviä tarinoita kuultuani aloin katsoa ympäristöä ja ihmisiä uudella tavalla. Kuvattuani jalkapallokoulun harjoituksia näin tyhjentyneessä katsomossa punapaitaisen hiljaisen pojan, kummallisella tavalla irrallaan muista ihmisistä ja tapahtumista. Hänen suussaan oleva punainen lehti, joka muutti hänet jonkinlaiseksi satuolennoksi, tuntui vihjeeltä minulle. Tarkemmin katsottuani huomasin, että lehti oli nahkaa ja siinä oli kiinni – avain.

Vähitellen minusta alkoi tuntua että jatkuvasi, paikallisittain täysin arkisissa ympäristöissä,

törmäsin selittämättömiin ja kiehtoviin näkyihin. Epätodellinen alkoi näyttäytyä minulle luonnollisena asiana katsoa ja kuvata. Toisaalta monet mukani kotimaasta kulkeutuneet asiat, ajatusmallit ja rutiinit alkoivat tuntua absurdeilta.

Uusien ystävieni Georgesin ja Adjan mukana pääsin näkemään naapurivaltakuntia, Burkina Faso, Togo ja Ghanaa. Matkat veivät minut haltijamaisten taiteilijoiden Bobo-Dioulagoon, kulttuurisesti vireään Ouagadougouhun, loputtoman hiekkarannan Loméen ja kuhisevaan Accraan. Herätessäni aamulla tai keskellä yötä vuoriston halki kulkevassa bussissa en useinkaan hetkeen osannut sanoa missä olen. Pian lakkasin yrittämästä ymmärtää näkemääni. Kun pitkällä puujaloilla taiteilevan akrobaatin alaruumis tuntui katoavan silmiäni edessä, en tuntenut hämmennystä, tallensin näyn miettimättä, kuinka se on mahdollinen tai mikä sen merkitys on.

Palattuani kotimaahan kohtaamani asiat jatkoivat minussa elämäänsä ja assosioituivat uudelleen, kun aloin muokata kuvia. Ouagadougoussa kasvot varjossa seisova kelta-asuinen vartiosotilas yhdistyi Abomeyn maantien varrella kohtaamani salaperäisen pimeäikkunaisen bussin kanssa uudeksi näyksi. Katsottuaan Länsi-Afrikassa kuvaamiani kuvia ystäväni kysyi: ”Oletko kuvannut uniasi?” Huomasin että kuvat eivät oikeastaan esitä Afrikkaa. Ennemminkin ajatuksia ja tunteita, joita matkoilla kohtaamani asiat synnyttivät minussa sekä aavistustani siitä, minkä viestin jokin tämän uuden ja vieraan takana minulle haluaa välittää.

Joku voisi väittää että kuvat olisi voinut lavastaa ja kuvata missä hyvänsä. Kuitenkaan kokemusta joka nämä näyt synnytti, ei olisi voinut lavastaa. Ehkä minun ei Afrikassa tarvinnut nähdä unia öisin, aika hereillä oli liian vahvaa. Mutta olinko sitenkään Afrikassa? En ole ihan varma. Nämä kuvat ovat portteja uniini. Ota avain ja astu sisään, ole hyvä.

ANTTI SEPPÄNEN (s. 1974) on elokuvaohjaaja, kuvaaja, leikkaaja ja valokuvaaja. Seppäsen länsiafrikkalaisia ihmisiä kuvaava sarja 'Olipa keran Afrikassa' on esillä Villa Karossa osana "KATSO MINUA!" ryhmänäyttelyä helmikuun loppuun asti. Hänen Afrikassa kuvaamastaan ja keräämistään materiaalista on tekeillä pitkä dokumenttielokuva sekä näyttely Helinä Rautavaaran museoon.

Piiloviestintää afrikkalaisittain

Jäsenlehden toimittajan kuvasarja ”Hidden” Messages syksyn tutustumismatkalta.

Kuvat: Kristian Vakkuri

Kuva: Kristian Vakkuri

VILLA KARON YSTÄVÄT r.y. VILLA KAROS VÄNNER r.f.

Toiminnanjohtaja / Verksamhetsledare
Juha Vakkuri puh/tel 09-2783 898

HALLITUS / STYRELSE

Pj/Ordf Jouko Koskinen, jouko.koskinen@heureka.fi
Vpj Matti-Juhani Karila,
matti-juhani.karila@luukku.com
Maria Björnberg-Enckell, maria.bjornberg@dlc.fi
Saara Juvonen, saarajuvonen@gmail.com
Miikka Pörsti, miikka.porsti@gmail.com
Matti Remes, matti.remes@mangomedia.fi
Juha Vakkuri, juha.vakkuri@villa-karo.org

Osoite / Adress:

Annankatu 31-33 E 67 / Annegatan 31-33 E 67
00100 Helsinki / 00100 Helsingfors
Puh / Tel 09-2783 898
E-mail: villakaro@villa-karo.org
www.villa-karo.org

TUKITILI / STÖDKONTO: NORDEA 101930-209578

Jäsenmaksu/medlemsavgift 170 euroa/euro vuosi /år

JÄSENLEHTI / MEDLEMSBLAD

Toimituksen osoite kuten yllä
Redaktions adress som ovan
Toimittajat / redaktörer
Kristian Vakkuri Puh / Tel 050-3386 918
Jussi Moilanen Puh / Tel 045-1102 229
E-mail: jasenlehti@hotmail.com
Painopaikka Kopio Niini Oy
ISSN 1796-7554